

Sierra Leone tribunal: küsimus "Charles Taylor"

Euroopa Parlamendi resolutsioon: Sierra Leone erikohus: Charles Tayloriga kohtuasi

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Sierra Leone erikohut, mis rajati ÜRO ja Sierra Leone valitsuse vahelise kokkuleppe kaudu ÜRO Julgeolekunõukogu 14. augusti 2000. aasta resolutsiooni 1315 alusel eesmärgiga tuua kohtu ette need, keda süüdistatakse sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude toimepanekus ja rahvusvahelise õiguse rikkumises Sierra Leones;
- võttes arvesse rahvusvahelist õigust, eeskätt Genfi konventsioone ja nende II lisaprotokolli sõjakuritegude kohta;
- võttes arvesse üldist rahukokkulepet, mis sõlmiti Ghanas Accras 18. augustil 2003 eesmärgiga teha lõpp rohkem kui 14 aastat kestnud sisemisele relvakonfliktile Libeerias;
- arvestades EÜ ja AKV riikide vahelist Cotonou kokkulepet, mis hõlmab Nigeeriat ja Libeeriat, ja kokkuleppe osapoolte lubadusi, mis puudutavad rahu, julgeolekut ja stabiilsust, inimõiguste austamist, demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid;
- võttes arvesse oma kodukorra artikli 115 lõiget 5;
- A. arvestades, et endine Libeeria president Charles Taylor oli Libeeria autoritaarse režiimi eesotsas alates 1997. aastast kuni kodusõja puhkemiseni;
- B. arvestades, et 14 aastat vägivalda ja halba valitsemist Libeerias on kaasa toonud nii tohutud inimkannatused, eriti tsiviilisikute seas, kui jõhkrad inimõiguste rikkumised, ulatuslikud elanike ümberasustamised ning sotsiaal- ja majandusstruktuuride kokkuvarisemise;
- C. arvestades, et konflikt Libeerias destabiliseeris tõsiselt ka kogu Lääne-Aafrika lähipiirkonda, põhjustades traagilise ulatusega humanitaarkriisi;
- D. arvestades, et 7. märtsil 2003. aastal esitas Sierra Leone erikohtu prokurör Charles Taylorile süüdistuse 17 inimsusevastase kuriteo ja sõjakuriteo episoodis, sealhulgas mõrv, vigastuse tekitamine, vägistamine, seksuaalorjus ja lapssõdurite värbamine;
- E. arvestades, et Taylor jätkab resideerimist Nigeerias, viidates riigipea puutumatusel vastutuselevõtmise ees, vaatamata asjaolule, et 31. mail 2004. aastal lükkas Sierra Leone erikohtu apellatsioonikoda Charles Tayloriga vastava nõude puutumatusel saamiseks tagasi;
- F. arvestades, et Nigeeria valitsus aitas olulisel määral kaasa kodusõja lõppemisele Libeerias; arvestades, et Charles Taylor võttis 6. juulil 2003. aastal vastu Nigeeria valitsuse varjupaigapakkumise;

- G. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu väljendas 2003. aasta oktoobris oma muret Charles Tayloriga pagulusest jätkuvate jõupingutuste pärast Libeeriat ja Lääne-Aafrikat destabiliseerida, millega rikub Nigeeriaga varjupaiga saamiseks sõlmitud eelmist kokkulepet, mille kohaselt lubas ta loobuda igasugusest sekkumisest Libeeria poliitikasse;
- H. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu kehtestas 2004. aasta augustis reisikeelu praegustele Libeeria ametnikele nende oletatava rolli tõttu kulleritena Charles Tayloriga heaks Nigeerias;
- I. arvestades, et ÜRO peasekretäri eriesindaja tunnistas 2004. aasta septembris ÜRO Julgeolekunõukogu ees, et: "Charles Ghankay Tayloriga vari hõljub siiani Libeeria kohal. Kuni teda pole toodud Sierra Leone erikohtu ette, pole võimalik paljusid lihtsaid libeerlasi veenda selles, et rahuprotsess on püsiv.";
- J. arvestades, et lisaks ELi liikmesriikide vabatahtlikele toetustele rohkem kui 30 miljoni USA dollari ulatuses Sierra Leone erikohtu rajamiseks ja tööks on Euroopa Liit ise toetatud Sierra Leone erikohtu 800 000 euro suuruse summaga;
- K. arvestades, et praegusel hetkel on valimised Libeerias kavandatud 2005 aasta oktoobriks ja selle tulemusi võib pigem määrata hirm Charles Tayloriga naasmise ees kui lootus tulevikule;
- L. arvestades, et rahu ja stabiilsus Mano jõgikonna ühenduse riikides Libeerias, Sierra Leones ja Guineas on osutunud jagamatuks ning et oht ühele võtab positiivse arengu võimalused kõikidelt;
- M. arvestades, et Charles Taylor kujutab jätkuvalt ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule ning õhustab Euroopa jõupingutusi toetada säästvat rahu ja arengut Lääne-Aafrikas;
- N. arvestades, et Tayloriga karistamatus on otseses vastuolus rahvusvahelise õigusega, teotab Tayloriga lugematuid ohvreid ja õhustab õigusriigi põhimõtetele rajatud püsiva rahu jaluleseadmist piirkonnas;
- O. arvestades, et Sierra Leone rahvas loodab Charles Tayloriga kohtuasja osas õiglase kohtuotsuse langetamist Sierra Leone erikohtus;
- P. arvestades, et rahvusvaheline õigus sätestab selgelt, et sõjakurjategijad peavad astuma alati kohtu ette ja et riikidel on kohustus anda sõjakuritegudes kahtlustatavad välja;
- Q. arvestades, et UNHCRi täitevkomitee teade Genfi konventsioonide erandiklauslite kohta on selgelt sedastanud, et kui pagulasõigusega ette nähtud kaitset lubatakse võimaldada raskete kuritegude toimepanijate kaitseks, oleks rahvusvaheline kaitsepraktika otseses vastuolus siseriikliku või rahvusvaheliste õigusega ning räägiks vastu varjupaigakontseptsiooni humansele ja rahumeelsele olemusele;
- R. arvestades, et Nigeeria on ratifitseerinud Genfi konventsiooni, mis sätestab, et neile, kes on pannud toime sõjakuritegusid, ei saa anda põgeniku staatust,

1. kutsub Nigeeria valitsust üles tegutsema jätkuvalt Libeeria rahuprotsessi huvides ja toetama õigusriigi põhimõtteid, andes Charles Ghankay Taylor koheselt välja kohtumõistmiseks Sierra Leone erikohtule;
2. kutsub ÜRO Julgeolekunõukogu üles lugema seda küsimust kiireloomuliseks;
3. kutsub ÜROd, ELi ja liikmesriike üles avaldama Charles Tayloriga väljaandmiseks rahvusvahelist survet;
4. tervitab Libeeria üleminekuvalitsuse otsust külmutada endise presidendi Charles Tayloriga tema lähikondsete varad;
5. kutsub ELi üles toetama jätkuvalt 2003. aasta rahulepingut Libeeria kolme sõdiva kildkonna vahel ja eelolevaid presidendi- ja parlamendivalimisi, mis on kavandatud 2005. aasta oktoobriks;
6. nõuab, et kõik selle regiooni riigid hoiduksid igasugustest sammudest, mis võiksid põhjustada ebastabiilsust naaberriikides;
7. teeb oma presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ELi liikmesriikide valitsustele, Sierra Leone erikohtu peaprokurörile, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kaaspresidentidele, Aafrika Liidule, ÜRO peasekretärile, Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse peasekretärile ning Libeeria ja Nigeeria valitsustele.